

DOSAR NR.2105/2/2010

ROMÂNIA
CURTEA DE APPEL BUCUREȘTI-SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS
ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR.5070

Ședința publică de la 13.12.2010

Curtea compusă din:

PREȘEDINTE - DIANA MAGDALENA BULANCEA
GREFIER - DANIELA ȘTEFAN

Pe rol fiind soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu pârâtul **LEVENȚIU ȘTEFAN**, având ca obiect „acțiune constatare”.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică de la 29.11.2010 când au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată ce face parte integrantă din prezenta hotărâre când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera și pentru a da posibilitate părților să depună note scrise, a amânat pronunțarea la data de 06.12.2010 și 13.12.2010 când a pronunțat următoarea sentință:

CURTEA,

Deliberând asupra acțiunii în constatare de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București Secția a VIII-a Contencios Administrativ la data de 05.03.2010 sub nr. 2105/2/2010 reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** a solicitat instanței, în contradictoriu cu pârâtul **LEVENȚIU ȘTEFAN**, ca prin hotărârea ce se va pronunța să se constate existența calității de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Levențiu Ștefan, născut la data de 08.06.1940, în Giurgiu, Județul Giurgiu, fiul lui Gheorghe și Maria, domiciliat în mun. București, Sector 6.

În motivarea acțiunii s-a arătat că, în fapt, prin cererea nr. P 2769/07/09.02.2009, adresată C.N.S.A.S. de către doamna se solicita verificarea, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului nr. I 1212 (cota C.N.S.A.S.), dosar în care domnul **LEVENȚIU Ștefan** figurează în volumul 3, fila 368. Ținând cont de prevederile art. 1 alin. 7 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată este legală.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. S/DI/1/3562/16.11.2009, precum și ai înscrisurilor atașate acțiunii introductive, pârâtul **LEVENȚIU ȘTEFAN**, având gradul de locotenent colonel în cadrul Inspectoratului de Securitate al Municipiului București Serviciul 150 în contextul supravegherii informative a unei persoane care a solicitat aprobarea pentru plecare definitivă din țară, a propus următoarele măsuri informativ-operative:

-„Cooperarea cu Inspectoratul Județean BISTRIȚA-NĂSĂUD pe timpul șederii obiectivei la BISTRIȚA-NĂSĂUD, pentru a-i cunoaște comportarea și relațiile”;

- „Seleționarea unor surse informative verificate care, pe baza unor măsuri combinate, să fie interpușe pe lângă obiectivă sau sora acesteia, astfel încât să avem pătrundere informativă în str. Transilvaniei”;

-„Analizarea la Serviciul Pașapoarte a obiectivei și stabilirea măsurilor ce se impun.” Onorată instanță, conform probatoriului depus la dosar, măsurile informativ-operative propuse de către domnul LEVENȚIU Ștefan, au fost puse în aplicare.

Mai arată reclamantul, pârâtul **LEVENȚIU ȘTEFAN**, având aceeași calitate, a participat, sub acoperire, la atenționarea persoanei de mai sus, „asupra comportării pe care trebuie să o aibă atât fa plecare, cât și unde se va stabili, amintindu-i, în treacăt, că i s-a lăsat cetățenia română în continuare pentru a-i fi mai ușor să revină în vizită atunci când va dori sau dacă va fi nevoită”. De asemenea, pârâtul a propus continuarea urmăririi informative a acestei persoane, completând măsurile informativ-operative, astfel:

-„Dirijarea în continuare a sursei <NEDELUCU> și a candidatei <LICA> pentru cunoașterea permanentă a comportării preocupărilor și relațiilor apropiate ale obiectivei”;

-„Exploatarea în continuare a sursei T.O. (tehnică operativă) la domiciliu și la telefonul surorii sale P.G., unde-și primește mesajele din țară sau din străinătate”;

-„Menținerea în continuare a controlului asupra corespondenței interne și externe”;

-„După ce se va stabili data precisă a plecării definitive, cu sprijinul organelor vamale se va executa un control riguros pentru a preveni eventuale intenții de scoatere în exterior a unor înscrisuri cu conținut denigrator sau necorespunzător la adresa țării noastre”;

-„Prin surse informative se va încerca influențarea pozitivă. Tot în același scop, cu prilejul prezentării la organul de pașapoarte pentru ridicarea pașapoartelor, va fi prelucrată contrainformativ sub acoperirea organelor de pașapoarte”;

-„în funcție de momentele operative, până la plecarea definitivă, va fi pusă Măsurile informativ-operative propuse de către domnul LEVENȚIU Ștefan, au fost puse în aplicare.

În calitate de locotenent colonel în cadrul Inspectoratului de Securitate al Municipiului București, Serviciul 150, pârâtul a propus recrutarea unei surse „în scopul depistării elementelor ce au intenții de a pleca ilegal din țară sau de a refuza înapoierea atunci când au obținut aprobarea de plecare temporară în interes de serviciu sau personal”.

În concluzie, reclamantul apreciază că activitățile desfășurate de către pârâtul **LEVENȚIU ȘTEFAN**, în calitate de angajat al fostei Securități, au suprimat următoarele drepturi și libertăți fundamentale recunoscute și garantate de legislație în vigoare la acea dată:

-dreptul la secretul corespondenței, viață privată - prevăzut de art. 33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice;

-dreptul la libera circulație prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice,

Astfel că sunt asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008 pentru a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității”, respectiv:

1. Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989.

2. în calitatea menționată la punctul 1 să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

În drept, cererea a fost întemeiată pe disp. art. 1 alin. 7 teza a II -a, art. 2 lit. a), art. 8 lit. a), și art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008 coroborate cu art. 27 alin. 1 și alin. 5 și art. 35 alin. 5 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, adoptat prin Hotărârea Colegiului Nr. 2/2008, publicat în Monitorul Oficial al României Nr. 18/09.01.2009, precum și pe dispozițiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

În dovedire, reclamantul a depus o serie de înscrisuri.

Cererea este scutită de la plata taxei de timbru.

Pârâțul LEVENȚIU ȘTEFAN a depus întâmpinare, prin care a solicitat respingerea acțiunii în constatare și anularea actului administrativ „NOTA DE CONSTATARE” emis de C.N.S.A.S. nr. S/D.I./3562/16.11.2009, în esență, susținând că legile și actele normative interne D.S.S., la care se adaugă, în mod obligatoriu, aprobările șefilor ierarhici, au constituit temeiurile juridice ale activităților desfășurate în dosarele I 2227- titular P.C. și R-1424-titular B.V., dosare la care se face referire în NOTA DE CONSTATARE a CNSAS.

Analizând actele și lucrările dosarului, în raport de obiectul cererii de chemare în judecată și de temeiurile de drept incidente în cauză, Curtea reține următoarele:

Dispozițiile art. 2 lit. a) ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, definesc noțiunea de lucrător al Securității ca fiind „orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului”

Din înscrisurile existente la dosarul cauzei reiese că pârâțul **LEVENȚIU ȘTEFAN** a avut gradul de locotenent - colonel în cadrul Inspectoratului de Securitate al mun. București (1985, 1986), aspect confirmat de pârât prin întâmpinarea depusă.

În raport de conținutul acestor înscrisuri, Curtea apreciază îndeplinită prima condiție impusă de dispozițiile art. 2 lit. a) din OUG 24/2008, în sensul că pârâțul a avut calitatea de ofițer al Securității.

Din poziția deținută, pârâțul a propus o serie de măsuri informativ - operative, în legătură cu P.C., membră a Sindicatului Liber al Oamenilor Muncii din ROMÂNIA, supravegheată informativ pe motiv că solicitase aprobare pentru plecare definitivă din țară, în vederea cunoașterii comportării și relațiilor acesteia; a participat sub acoperire la atenționarea acesteia „asupra comportării pe care trebuie să o aibă atât fa plecare, cât și unde se va stabili, amintindu-i, în treacăt, că i s-a lăsat cetățenia română în continuare pentru a-i fi mai ușor să revină în vizită atunci când va dori sau dacă va fi nevoită”, și a propus continuarea urmăririi informative a acesteia prin dirijarea unor informatori, exploatarea surselor de tehnică operativă, atât la domiciliul său, cât și al surorii sale, menținerea controlului corespondenței interne și externe, filajul permanent etc.

Din conținutul înscrisurilor menționate anterior, reiese în mod evident că în virtutea funcției sale, prin activitățile desfășurate, pârâțul a adus atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor, recunoscute și garantate de legislația în vigoare la acea dată, prejudiciind grav statutul persoanelor urmărite.

În consecință, Curtea reține că și a doua condiție prevăzută de dispozițiile art. 2 lit. a) din OUG 24/2008 este îndeplinită în sensul că prin acțiunile întreprinse în calitate sa de angajat al organelor Securității, pârâtul a adus atingere dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, astfel cum era consacrat de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice; dreptului la viață privată al persoanelor urmărite - secretul corespondenței, astfel cum era consacrat de art. 33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice, precum și dreptului la libera circulație, consacrat de art. 13 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Curtea apreciază că apărările pârâtului, formulate prin întâmpinare, nu sunt în măsură a duce la respingerea acțiunii CNSAS.

Astfel, pârâtul invocă faptul că nu a făcut altceva decât să-și exercite atribuțiile profesionale, exclusiv în limitele și exigențele prevederilor legale, însă nu au relevanță actele administrative interne cu caracter normativ sau individual care le permiteau lucrătorilor fostei Securități să intervină în viața privată a persoanelor în scopul culegerii de date și informații prin interceptarea corespondenței, interceptarea convorbirilor telefonice, crearea unor rețele de informatori dirijați să obțină informații precise în legătură cu anumite probleme de interes care vizau opiniile și mentalitățile politice, sociale, religioase etc. strict în scopul determinării sau prevenirii unor atitudini potrivnice statului totalitar sau regimului comunist.

Curtea subliniază că esențială în reținerea calității de lucrător al Securității în accepțiunea legii este realizarea, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, de *activități prin care să fi suprimat sau îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului*, iar scopul reglementării nu este nicidecum acela de a stabili o răspundere juridică în sarcina pârâtului, ci de a aduce la cunoștință activitatea sa, desfășurată în sprijinul regimului totalitar comunist.

Unul dintre drepturile fundamentale garantate de Constituția României este cel de a avea acces la orice informație de interes public (art. 31, alin. 1). Potrivit aceluiași articol, autoritățile publice "sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal" (alin. 2). Ratiunea Legii nr. 187/1999 a fost de a descrie modalitățile de exercitare a acestui drept fundamental, după cum reiese și din lectura art. 2 al acestei legi: „pentru a asigura dreptul de acces la informațiile de interes public, orice cetățean român cu domiciliul în țară sau în străinătate, precum și presa scrisă și audiovizuala, partidele politice, organizațiile neguvernamentale legal constituite, autoritățile și instituțiile publice au dreptul de a fi informate, la cerere, în legătură cu calitatea de agent sau de colaborator al organelor Securității, ca poliție politică, a persoanelor care ocupa sau candidează pentru a fi alese ori numite în următoarele demnități sau funcții", acestea fiind enumerate în același articol 2.

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) este o instituție înființată în baza Legii 187/1999 cu modificările ulterioare, cu scopul de a pune la dispoziția cetățenilor români dosarele și documentele întocmite de fosta Securitate până la data de 22 decembrie 1989.

Din punctul de vedere al intenției de reglementare, potrivit preambulului Legii nr. 187/1999, „În perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, Partidul Comunist Român a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor

și libertăților lor fundamentale. Aceasta îndreptățește accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, în condițiile prezentei legi.”

Legea nr. 187/1999 nu a prevăzut doar posibilitatea cetățenilor de a avea acces la dosarele persoanelor alese de populație sau numite de către autorități, ci și posibilitatea accesului la dosarele altor categorii de persoane care ocupă poziții sau desfășoară activități cu un impact semnificativ pentru viața societății și care trebuie deci să beneficieze de încrederea opiniei publice. Pentru toate aceste categorii de persoane, legea a prevăzut necesitatea deconspirării relațiilor cu fosta securitate tocmai pentru a evita ca încrederea opiniei publice în entitățile pe care aceste persoane le reprezintă să fie afectată de acuzații nedovedite referitoare la colaborarea cu organele regimului totalitar. S-a considerat deci că *cetățenii României au dreptul să cunoască trecutul celor care reprezintă structuri ce joacă un rol important în societatea civilă românească.*

OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității a preluat rațiunea actului normativ inițial: prin art. 3 lit. a-z se consacră dreptul la informare cu privire la existența sau inexistența calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, în sensul ordonanței de urgență, a candidaților la alegerile prezidențiale, generale, locale și pentru Parlamentul European, precum și a persoanelor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate.

Dispozițiile nu instituie premisele unei răspunderi morale și juridice colective, fără existența unei fapte infamante și fără vinovăție, ci reflectă doar o materializare a dreptului la informare al cetățenilor cu privire la persoanele care ocupă funcții sau demnități publice, dacă și în ce măsură aceștia au suprimat sau îngrădit, prin acțiunile lor, drepturi și libertăți fundamentale ale omului, evaluare care se face de instanța de judecată în concreto, în raport de situația particulară a fiecăruia, prin evaluarea propriilor lor acțiuni.

Astfel, în cauză, apărările pârâtului referitoare la exercitarea atribuțiilor de serviciu în baza normelor de organizare ale D.S.S., nu au relevanță față de scopul explicit al reglementării. Opțiunea a aparținut pârâtului, iar eventualele repercusiuni la care pârâtul s-ar fi expus din partea unui stat totalitar, care nu își respecta propriile reglementări legale și/sau constituționale, dacă nu ar fi executat dispozițiile/ordinele primite, nu are relevanță în cauză. Decizia pârâtului de a urma astfel de instrucțiuni și ordine, în vădită contradicție cu înșiși prevederile constituționale în vigoare în perioada de referință, a căror supremație era de asemenea consacrată, și cu prevederile tratatelor internaționale ratificate de România, de a se face unul din instrumentele de supraveghere și represiune ale regimului comunist, constituie o opțiune personală a acestuia, fără nici o relevanță în aprecierea activității sale din perspectiva incidenței art. 2 lit. a din ordonanță.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** cu sediul în București, str. Matei Basarab nr.55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **LEVENTIU ȘTEFAN**, domiciliat în București,, sector 6.

Constată calitatea de lucrător în privința pârâtului.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică azi, 13.12.2010.

PREȘEDINTE,
Judecător Diana Magdalena Bulancea

GREFIER,
Daniela Ștefan

BDM/4 ex.-

12.11.2012 ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA *Cauză civilă*

Prezenta copie fiind conformă
cu originalul aflat în dosarul
acestei instanțe Nr. *2158/2/2010*
se legalizează de noi.

GREFIER ȘEF

*cu înțelegerea dl. ș. judecătoresc
prin înscrisoare 22.09.2011*

autentic
monitor